Magyar Színházak kisvárdai fesztiválja
38.
2026. június 26. - július 4.

kisvárdai lapok

38. évfolyam 7. szám - 2026. július 03. péntek

„Tanítson meg vétkezni!”

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós társulat:
Laura Mañá Sexo por Compasión - rendező: Kiliti Krisztián

Dolores – vagyis Lolita – szinte sémává meztelenedik. Személyisége egyetlen jellemvonásban összpontosul, a karakterét tulajdonképpen mások problémáin keresztül ismerjük meg. Tanúi lehetünk, ahogy a hiba viszonyítási pontja nélkül értelmezhetetlenné válik a jóság.”

– Potori Gréta

Szakmai Klub

A Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház 1984, és az Aradi Kamaraszínház Kean című előadásairól beszélgettek a fesztivál Szakmai Klubjában csütörtökön. Mindkét előadást pozitívan fogadták a szakmai fórum részvevői.

Bátor vállalásnak tartották a hozzászólók a szabadkaiak Orwell-feldolgozását, amelyet kellően nyomasztónak és hatásosnak ítéltek meg. A rendező, Botos Bálint elmondta, hogy Robert Icke és Duncan Macmillan adaptációjától nem volt lehetőségük komolyabban eltérni, így bizonyos kötöttségeik voltak, és ezt igyekeztek feltölteni a színpadi megoldásokkal. Volt, aki nem tartotta elegendőnek a „világépítést", mások szerint viszont a regény ismertsége okán erre nem volt szükség. A rendező és a színház igazgatója, Mészáros Gábor is ezt erősítette meg, szerintük maga az adaptáció is az előzetes ismeretre alapoz. Dicsérték a hozzászólók a vizuális megoldásokat, a kivetítést, a hideg, digitális világ megidézését, az atmoszféra megteremtését. Kiemelték azt is, hogy a történet egyáltalán nem évül el, hiszen ma, az emberi lét autentikussága, vagy a fake-identitások korában ugyanolyan releváns mondandóval szolgál, mint megírása idején.

Egészen más típusú, ám valamilyen szempontból szintén az emberi létkérdések körül kutakodott a Kean című, egyszemélyes előadás is, amelyet Tapasztó Ernő rendezésében és Harsányi Attila előadásában láthatott a közönség. A művészsors végletessége elevenedett meg a 19. század emblematikus színészének belső történetén keresztül. A szakmai hozzászólásokban felidézték, hogy Edmund Kean életét nem véletlenül dolgozták fel oly sokan, van benne valami esszenciális, ami kifejezi a színészet leglényegét. „Pokoli műfaj a színház" – emelte ki a rendező, és a hozzászólásokban többen beszéltek az őrült határáig jutó belső vívódásokról. a hozzászólók kiemelték azt is, hogy a színészek nemcsak lélektani értelemben, hanem fizikailag is sokszor durván szélsőséges testsanyargatások árán küzdenek meg egy-egy szereppel, mint például a látványos elhízások, fogyások egy szerep kedvéért, ilyen értelemben lelkileg és fizikálisan is „kitett" ez a szakma, amit az előadás gyönyörűen jelenített meg azzal, ahogyan a szereplő festéket, agyagot pakol magára. A Szakmai Klub résztvevői közül többen felvetették, hogy ezekkel a gesztusokkal egy képzőművészetileg is érvényes performanszot hajt végre a színész, amit érdemes lenne valamilyen módon megörökíteni.

Ungvári Judit

A kimondás és az elhallgatás tere

Martin McDonagh A koponya Connemarában (The Skull in Connemara) című drámáját 1997-ben írta. A mű a szerző úgynevezett Leenane-trilógiájának második darabja, amelynek helyszíne a nyugat-írországi Connemara vidéke. McDonagh drámáira jellező a fekete humor, a groteszk látásmód, valamint az erőszak, a bűntudat és a közösségi előítéletek összekapcsolása, miközben a tragikus és a komikus elemek folyamatosan egymásba játszanak. A Barabás Árpád rendezésében színpadra állított A koponya Connemarában, amely a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiváljának programjában is szerepelt, ezt a sajátos világot értelmezi újra, miközben a történet középpontjába az emberi sorsokat, a bonyolult emberi viszonyokat és az elhallgatott múlt terhét állítja.

A rendezés alapvetően hű maradt a szerző drámájához, az előadás lineárisan követte az eseményeket, a történet lényeges jeleneteit nem rövidítették le, így az előadás megőrizte az eredeti mű dramaturgiai felépítését.

> **Külön figyelmet érdemel a szöveg fordítása, hiszen McDonagh drámáinak egyik legnagyobb kihívását sajátos nyelvi humora jelenti. A drámaíró gyakran él szójátékokkal, ír nyelvi fordulatokkal, és olyan kulturális utalásokkal, melyek más nyelvi és kulturális közegbe nehezen ültethetőek át. A fordítás azonban mindezek ellenére élő, természetes és dinamikus maradt; a dialógusok ritmusa, iróniája és humora a magyar nyelven is jól működött, így az előadás képes volt megőrizni McDonagh sajátos hangvételét.**

A darab és az abból készült előadás egyúttal jól reprezentálja azt a társadalmi működést, amelyben nemcsak a szereplők, hanem mi magunk is élünk: egy olyan közegét, ahol az unalom és a lezáratlan viszonyok gyakran pletykálkodáshoz, titkolózásokhoz vezetnek, és ahol az igazság pontos feltárása helyett sokszor inkább újabb történeteket alakítunk ki, amelyekről beszélni lehet. Ebben az értelemben a közösségi élet nem a valóság tisztázására, hanem annak folyamatos újramesélésére épül. Éppen ezért az ember sokszor vagy beletörődik ebbe a működésbe, vagy elhallgat, illetve folyamatos magyarázkodásra kényszerül, aminek következtében az igazság sokszor háttérbe szorul. Mindez rámutat az emberi gyarlóság erőteljes jelenlétére is.

Noha A koponya Connemarában egy ír faluban játszódik, történetének alapkonfliktusai (az elhallgatott múlt, a pletykák, a közösségi előítéletek stb) szinte bármelyik vidéki közegre levetíthetőek. Barabás Árpád rendezése is erre az univerzalitásra helyezte a hangsúlyt. A díszlet nem a klasszikus ír falusi tájat idézte meg, hanem egy olyan, ismerős vidéki környezetet teremtett, amely a magyar néző számára is könnyen otthonossá vált. Éppen ezért a kifejezetten ír kulturális utalások – például a történelmi utalások (pl. a nagy éhínség) vagy a felcsendülő ír dalok, mint a Drunken Sailor – ebben a vizuális közegben nem tudtak organikusan érvényesülni. Bár ezek az elemek hűek McDonagh eredeti anyagához, a szöveg kulturális és történelmi utalásai a színpadon megteremtett idillikus vidéki környezettel nem minden ponton voltak összhangban, ami disszharmóniát eredményezett. Emiatt a néző számára időnként nem biztos, hogy teljesen egyértelmű, hogy pontosan hol is játszódik a történet.

A színészi játék összességében erős volt. Szűcs Olcsváry Gergely Mick szerepében egyszerre jelenít meg egy határozott, erős férfit és egy érzékeny, feleségét elvesztett, belsőleg sérült embert. Pál-Varga Márta Maryjohny-ja sziporkázó, remekül megformált idős nagymama-figura, játékát a humor már a gesztusaiban is áthatja. Csorba Kristóf György infantilis, kíváncsi, ugyanakkor jólelkű Martinja kifejezetten szerethető karakter. Wagner Áron pedig hitelesen alakítja a hatalomtól megszédült, tenyérbemászó rendőrt. A szereplők többségére jellemző, hogy valamilyen kimondatlan múlt, elhallgatott titok vagy szégyellnivaló történés kapcsolódik hozzájuk, amely meghatározza jelenbeli működésüket. Ennek következtében a színészi játék is következetesen jeleníti meg a kimondás és elhallgatás folyamatos egymásra hatását, amely végső soron az előadás értelmezési keretét is kijelöli.

Bánhidi Alexandra

“Nekünk, székelyeknek elég sok közünk van az írekhez”

Barabás Árpád egyszerre művészeti vezető, színész és rendező. Erről a hármas nézőpontról és McDonagh világának székely közelségéről beszélgettünk vele.

- A Tomcsa Sándor Színháznál vagy művészeti igazgató, színész és rendező is. Hogy lehet mind a hármat egyszerre csinálni? Mennyire zavar bele egyik a másikba?

- Nehezen, de a legkevésbé rendező vagyok. Igazából, amióta művészeti vezető lettem, igyekszem kevesebbet játszani, évadonként játszom egyet, maximum kettőt, közben járok máshova rendezni és nagy ritkán rendezek odahaza is. Az ember szerintem be kell lássa, hogy mennyit bír.

- Miben befolyásol téged egy munkafolyamatban, hogyan alakítja át a dolgokat az, hogy mindkét oldalról van rálátásod?

- Összességében jó az, hogy látod innen is, onnan is. Nyilván amikor rendezek, sokat gondolkodok színész fejjel is. Sokszor szoktam előjátszani, de nem azért, hogy leutánozzák, hanem, mert így tudom a legpregnánsabban megmutatni azt, hogy mit szeretnék. Amikor fordítva van, és színészként vagyok jelen, képes vagyok kikapcsolni ezt. Jó lenne minden színésznek egyszer rendezni, mert nagyon sokat megértene oda-vissza. Ha tehetném, adnék lehetőséget minden színésznek, mert nagyon jó tapasztalat az, hogy milyen lentről nézni magad, megfordítani a szemszöget. Én bizalmat várok, amikor lent ülök, és bizalmat adok, amikor fent vagyok.

- Színészként kezdtél, majd később kezdtél rendezni. Milyen érzés volt először rendezőként dolgozni? Hogyan változott ez azóta?

- Az első rendezésem az két Csehov egyfelvonásos volt, tehát olyan nagy embertömegeket nem kellett megmozgatni. Most már sokkal jobban átlátom, tudom, hogy miről szeretnék beszélni, talán tudom a dinamikát kezelni, az előadás ritmusát, stílusjegyeit. Az ember azt hinné, hogy jó, hogyha egy rendezőnek van egy felismerhető stílusa, de úgy gondolom az anyag nagyon erősen meghatározhatja az előadás nyelvét, attól függően, hogy az az anyag éppen mit kér. Nekem mindig az a fontos, hogy a tematika érdekeljen engem, vagy közel álljon hozzám.

- Nem ez az első Martin McDonagh-darab, amivel foglalkozol. Mi az, ami újra és újra visszahúz hozzá?

- Nagyon szeretem a filmjeit, lelkületileg, nyelvezetileg is közel áll hozzám. Nem vagyok benne biztos, hogy tudok bánni McDonagh-val de egyelőre azt érzem, hogy az ő szövegeivel tudok legjobban közölni. Négy évvel ezelőtt került a kezembe a Leenane szépe, a trilógia első darabja, amit odahaza csináltam meg. Kifejezetten érdekelt az a toxikus anya-lánya kapcsolat, amit a dráma bemutat. Nekünk, székelyeknek elég sok közünk van az írekhez. Ha más nem, akkor a viszonylag zord időjárás, a zord körülmények miatt, de azt érzem, hogy valahogy a lelkületünk is közös. Nem elhanyagolandó szempont, hogy amivel a színház foglalkozik, az hogyan találkozik a közönséggel. A világegyetemnek nem lehet színházat csinálni. Ez után az előadás után kezdtem el gondolkodni azon, hogy lehet érdemes lenne megcsinálni az egész trilógiát.

Fotó: Tomcsa Sándor Színház

- A Koponya Connemarában, a trilógia második részében mi volt az ami a legjobban foglalkoztatott?

- A főszereplő kívülállása fogott meg, akiről az egész falu azt beszéli, hogy a feleségét ő ölte meg. Ez az alapgondolat, hogy ha a közösség eldönt valamit, akkor az úgy van, és te nem tudod megvédeni magad. Valahogy ez egy közeli téma az otthoni közönségnek. Bizonyos helyeken nehezen tudnak rákapcsolódni erre a sajátos humorra. Nem bohózati humora van McDonagh-nek, hanem valami sokkal mélyebb, sokkal keserűbb. A Leenane-t négy éve játsszuk, de még mindig műsoron van, és még mindig van rá néző. Lehet, hogy csak ennyi a titka, hogy nekünk több közünk van ehhez a mogorva, csiszolatlan ír lelkülethez. Meg nálunk sok kisebb közösség van, mindenki ismer mindenkit. Nehéz megfejteni, miért, de szeretik, és azt érzem, hogy értik is. Közben pedig mindig téma az is, hogy a fiatalokat mivel vonzod be. Azt tapasztalom, ha van olyan probléma, ami őket érdekli, vagy ami jelen van az ő életükben, akkor bejönnek a fiatalok is.

Pál Dávid

„Tanítson meg vétkezni!”

„Isten nékem megbocsát: az a mestersége” – mondja Heinrich Heine. De mi a teendő, ha Istennek nincs mit megbocsátania, az egyénnek mit meggyónnia? És ez esetben megbocsátanak-e az emberek, akiknek nem ez a szakterületük? A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós társulata Kiliti Krisztián rendezésében adaptálta Laura Mañá Sexo por Compasión című filmjét, bűn és bűntelenség mezsgyéje után kutatva.

Az előadás középpontjában Dolores (Moldován Orsolya) áll, akit férje, Manolo (László Csaba) azzal az indokkal hagy el, hogy az asszony túlontúl jó. Ahhoz tehát, hogy Manolót visszaszerezze, vétkeznie kell, s hogy biztosra menjen, mindjárt a legnagyobb vétket szemeli ki magának: meg kell csalnia a férjét. Csakhogy Dolores még ezt sem önös szándékból teszi, hanem újdonsült partnere házasságát igyekszik ilyen módon megmenteni. Végtelen gyermeki tisztaság, ártatlanság és naivitás jellemzi, amely kétségkívül hatalmas színészi talányt teremt. Létezik-e a teljes bűntelenség állapotánál távolibb az emberi természettől, és mint ilyen, megformálható-e? A nézőben éppoly ellenszenvet válthat ki Dolores már-már életképtelenségbe hajló naivitása, mint a férjében. Az előadás főhősének talán nehezebb fenntartania a néző szimpátiáját, mint bármely ismert antagonistának.

Dolores – vagyis Lolita – szinte sémává meztelenedik. Személyisége egyetlen jellemvonásban összpontosul, a karakterét tulajdonképpen mások problémáin keresztül ismerjük meg. Tanúi lehetünk, ahogy a hiba viszonyítási pontja nélkül értelmezhetetlenné válik a jóság.

Lolita apránként a kis közösség minden férfitagjával viszonyba bonyolódik (teszi mindezt önzetlenségből, ingyen), ami közvetett vagy közvetlen módon a közösség minden tagjának problémáját megoldja. Olybá tűnik, a cél szentesíti az eszközt, még barátnője, Floren (Gecse Ramóna) is szemet huny, amikor Lolita közbenjárásával megszerzi Pepét (Rózsa László).

A nő szexuális élete groteszk virágkort hoz a városkára. A napérzékeny növény hajtani kezd, a néma lány énekel, méghozzá spanyolul dicsőíti Istent. Néhány magyar nyelvű dal is beépül az előadásba, de ezek jelenlétének miértje nem tisztázott. Vehetnénk őket a Lolita működésének nyomán felpezsdült város illusztrációjának, de ezt cáfolja a sztereotipizált prostituáltak céhének felbukkanása, akik hosszú dalban adják elő nyomorúságaikat. A jelenet sem részvétet, sem megvetést nem vált ki a nézőből, inkább csak a szabad verseny indulódalává válik, arra késztetve Lolitát, hogy ne árulja ingyen portékáit. Az undor ennek eredményeképpen jelenik meg, méghozzá abban a jelenetben, ahol a férfiak egymásra licitálnak, hogy elsőként mehessenek be Lolitához. Mindezt orgonákkal körülvéve az elemelt, templomszerű díszletben. Csakhogy az orgonasípok nem szólalnak meg, a földön aranyszínű repedések futnak végig, és a nézőben felmerül a kérdés, hogy hol van Isten ebben a kiüresedett szakrális térben, és hol helyezkedik el a transzcendens Lolita világában.

> **Lolita ugyanis a klasszikus perdita karakter kifordítása, nézőponttól függően egyszerre a szentség tézise (a rosszakarat gondolata gyakorlatilag felfoghatatlan és értelmezhetetlen számára) és antitézise (hiszen sokszorosan bűnt követ el), ezt az ellentétet az előadás nem oldja fel.**

A zárlatban Lolita vétkessé válik, életében először féltékenységet érez. Emberi szinten ezáltal válik elfogadhatóvá, ilyen módon nyer bocsánatot, vétkessége többet nyom a latban, mint az, hogy gyermeket vár (természetesen kérdés, hogy kiét), ez arra enged következtetni, hogy az ember legnagyobb frusztrációja nem más, mint hogy valaki jobb nála, és hogy a békés emberi együttélés kulcsa az esendőség. De hogy valóban szent-e Lolita, nem derül ki.

Potori Gréta

A Sexo por compasión “különösebben nem kivánkozik színpadra” és mégis...

Beszélgetés Kiliti Krisztiánnal az előadás rendezőjével és Bélai Marcellel az előadás rendezőjének munkatársával.

Fotó: Marosvásárhelyi Rádió

- Hogyan jött az ötlet, hogy ebből a filmből készítsetek előadást?
- **K.K.:** Egy nagyon kedves kollégám, Hanyecz Debelka Róbert mondta nekem, hogy mindenképpen meg kellene néznem, mert ahogy ő ismer engem, az én lelki világomat, nagyon fogom szeretni. És igaza is lett.

- A szöveget hogyan írtátok?
- **K.K.:** Hárman csináltuk, Takács Réka, Marci és én, az eredeti forgatókönyv alapján, amit elkértünk Laura Mañá-tól, a film rendezőjétől.
- **B.M.:** Aztán amikor Nagy Mihály lefordította nekünk magyarra, akkor realizáltuk, hogy ez bizony egy forgatókönyv, vagyis nem különösebben kívánkozik színpadra.
- **K.K.:** Igen, úgyhogy onnantól kezdve kezdtünk mi hárman „origamizni” a szöveggel.

- Dramaturgiailag mi az, ami jelentősen megváltozott az adaptálás során?
- **K.K.:** A történetmesélésnek a linearitását megtartottuk. De egyrészt, vannak olyan rövid kis jelenetek az eredetiben, amelyek filmen működnek, hiszen nagyon sűrített a színpadhoz képest, viszont a színpad megköveteli, hogy egy jelenetnek legyen íve, hogy legyen egy csúcspontja majd kvázi egy lezárása. Másrészt bekerültek monológok, főleg Leocadia szerepéhez (Biluska Annamária). Az ő monológja egyfajta sorvezetője lett a szövegkönyvnek.

- És mikor dőlt el, hogy Manolót (László Csaba) nem látja a néző a történet elején?
- **K.K.:** Azt hiszem, hogy ez az egyik első döntések közé tartozott, hogy a néző fejében már legyen egy kép arról a férfiról, akiről folyamatosan szó van, mielőtt meglátja.
- **B.M.:** De valójában a filmben sem tudod, hogy ki Manolo. Látsz egy számodra ismeretlen alakot, egy férfit, aki éppen elmegy. Az, hogy ő ki, csak a feleségén keresztül kapod meg, ahogyan itt is.
- **K.K.:** És igazából miről beszélünk? A “nagy Ő-ről” beszélünk. Nézőként, én arra a “nagy Ő-re” fogok gondolni, akit én ismerek. És annak van egy nagyon erős humora, egy erős reflexiója, hogy ahhoz képest, amit én a “nagy Ő-nek” tituláltam, milyen ember jelenik meg végül a színpadon.

- Hogyan alakult ki az előadásnak ez az erős atmoszférája?
- **K.K.:** Egyértelmű volt az a kezdet kezdetén, Bocsárdi Magorral együtt, hogy egy nagyon erős zenei dimenziót szeretnénk és ahogy elkezdtünk gondolkodni, nagyjából párhuzamosan formálódott ez a világ. Megbeszéltük Szőke Zsuzsival, hogy mire van szükség a térben. Mikor eljutottunk addig, hogy valójában ez valamilyen szinten egy “latinba oltott szakrális zene” lesz, ezzel együtt jöttek az orgonasípok. A Misa Criolla nevezetű latin mise nagyon inspiráló volt számunkra, ami voltaképpen egyértelművé tette, hogy keresnünk kell egy olyan színésznőt, Cándida szerepére (Bajkó Edina), aki képes ilyen szinten énekelni.

- Dolores (Moldován Orsolya) szerepe hogyan változott a filmhez képest?
- **K.K.:** A film azt ajánlja, hogy valahogy ez az ősanyaság vagy földanyaság legyen hangsúlyos, ami következik a latinságból. Dolores egy „mamma”. A mi vérmérsékletünkből ez nem következik egyenesen. A színpadi adaptáció nincsen olyan nagy összefüggésben az anyaság témakörével. Nagyon lecsupaszítva, tulajdonképpen ez egy parafrázisa a megistenülésnek. Tehát ez egy szent történet. Csak ugye a szentek története az általában arról szól, hogy van egy ember, aki szenté válik és nem fordítva. Moldován Orsiban ugyan benne van ez a fajta anyaság is, de közben a maga törékenységével, a maga szikárságával sokkal árnyaltabb lesz ez a figura, aki egyszerűen a saját keresztjét hordozza úgy, ahogy tudja. Eleinte nem tudtam ezt elképzelni, és igazából azért készült ez az előadás, hogy valahogy felfedjük: hogyan lehet annyira szeretni egy embert, hogy magadat és a saját testedet is feláldozd érte.
- **B.M.:** Alkalmasabb is a színház arra, hogy ilyen módon azt a belső szenvedéstörténetet, amin Dolores végigmegy, azt a golgotajárást jobban kibontsa, mint a film.

- Mesélnétek arról, hogyan dolgoztok együtt?
- **B.M.:** Azt hiszem, hogy nincs még egy olyan ember, akivel ilyen szinten érteném meg magamat színházon belül. Nyilván van egy közös szótárunk, abból adódóan, hogy mind a ketten Bocsárdi Lászlónál végeztünk, de már az osztálytársi viszony előtt is elég jó baráti és szakmai viszonyunk volt, szóval ebben van most már több mint 10 év, hogy így tudunk együttműködni. Meg azt hiszem, az is benne van, hogy ha kell, akkor kíméletlenül őszinték vagyunk egymással.
- **K.K.:** Amit nyilván konstruktív módon tesz a másik.

Baltay Róza Rebeka

Csak messze van

Kicsoda Jacob Flanders? Milyen ember? Kérdezi tőlünk a színlap. „Nem rossz ember, csak messze van." Feleli az előadásban Jacob egyik szerelme, és ezzel az egy mondattal rávilágít a karakter zárkózott, titokzatos, saját világában élő vonásaira. Egyszóval olyan ember, akiről érdemes elmesélni egy történetet. Olyan, akiről mindenki gondol valamit. És aki mindenkinek hiányzik.

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem IV. éves színművész hallgatói Rusznyák Gábor rendezésében mutatták be a Virginia Woolf regényéből készült előadást, a Jacob szobáját. Az adaptáció nem próbálta meg teljesen levetkőzni a regény műfaji sajátosságait, színpadra írt párbeszédek helyett legnagyobb részt történetet meséltek, narráltak a szereplők. A díszlet különleges kialakítása lehetővé tette az osztály nagy részének folytonos jelenlétét. A térben egy szobához hasonló, fallal határolt teret láttunk, mellette különböző méretű ablakokat és ajtókat, ahonnan a szereplők mesélhettek, miközben bent a szobában ment a játék. Elmesélték egy fiú történetét emlékképekből, meghatározó események apró részleteiből, felejthető, valamiért mégis az ember lelkébe égett pillanatokból. A színészek végig olyan figyelemmel voltak jelen, olyan erősen táplálkoztak egymás jelenlétéből, hogy Jacob története már pusztán a narráció által is élesen megelevenedett előttem. Különleges jelentéssel bírtak az ablakok és ajtók, ahol mindig felbukkant néhány mesélő. Erőteljesen sugallva azt, hogy valaki a külvilágból mindig szemléli az életünket. Mindig valaki szeme láttára cselekszünk. Mi döntünk és cselekszünk, és ezt valaki mindig elszenvedi. Ez a térforma erőteljesen behozta azt a gondolatot is, hogy az embereket, akik az életünk részévé akarnak válni, nekünk kell beengedni. Különben kint maradnak és csak mesélni tudnak valamiről, amit onnan kívülről látnak.

A helyszín az előadás során többször átalakult, ahogyan haladunk előre Jacob életében. Hol az otthon egy szobája, könyvtár, vonat, műterem vagy éppen kávézó volt. A gyakori karakterváltások és a narrációs szöveg néhány mondatos felosztása gyors ritmust adott az előadásnak, amit a színészek nagyon pontosan tartottak a legvégéig. Jacob szerepét is több színész keltette életre, ami számomra nehézkessé tette azt, hogy Jacob központi karakterként kiemelkedjen a környezetéből. A történet szerves részét képezi, hogy Jacob környezete hogyan gondolkodik a fiúról, a körötte élők milyennek látják őt, hogyan éreznek iránta, miben befolyásolja az életüket, hogy találkoztak Jacobbal. Ennek a súlya jobban átérezhető lenne, hogyha rögzülne Jacob karaktere és egyetlen színész keltené életre. Lévén, hogy vizsgaelőadásról van szó, ez természetesen egészen máshogy működik, és nem ritka, hogy egy előadáson belül több színész játssza ugyanazt a karaktert, mégis nézőként jobban megsegítettek volna, ha egyetlen Jacobot látok a színpadon. Az előadásnak szerves részét képezik a vetített festmények és fotók, amelyek a szoba hátsó falán jelennek meg. A képek legtöbbször leillusztrálják a megidézett helyszíneket, azonban stílusban egymástól élesen eltérő alkotásokat láthattunk, ezek nem tudtak egységet alkotni a színpadi jelenetekkel. A színészek intenzív jelenléte, lendületes tempója és gondolattal teli előadásmódja már önmagában erős képteremtő erővel bír, talán nem is lenne szükség ezt még jobban megsegíteni, illetve a néző asszociációi is jobban aktiválódnának, ha nem kapnának konkrét képi aláfestést az elhangzott történethez. Kiemelkedő jelenet volt számomra, amikor szimultán láttuk Jacob édesanyját, aki a fia levelét olvassa, és Jacobot, ahogyan egy műteremben tölti az idejét. Inspiráló volt, ahogyan a színészek egymás mellett léteztek, amennyire figyeltek saját történetszálukra és a mellettük játszódó pillanatokra. Érezhető volt a játszók összhangja és összeszokottsága. És éppen ez kellett ahhoz, hogy kicsit mi is ott legyünk Jacob szobájában. Jacobnál, aki nem rossz ember, csak messze van. A IV. osztály most közelebb hozta.

Radnóti Gerda

Program:

10.00
Tér és idő játéka a színházban
Bélai Marcel és Kozma Gábor Viktor workshopja
Helye: Várda Sport Hotel

10.30 – 13.30
Szakmai Klub
Beszélgetés az előadásokról
Moderátor: Mészáros Katalin

10.30: Koponya Connemarában:
Balogh Gyula, Lázár-Szigeti Réka
11.30: Santa Lolita:
Urbán Balázs, Bánhidi Alexandra
12.30: Jacob szobája:
Lőkös Ildikó, Czene-Polgár Donát

13.00
Villám-workshop
kritikusi mesterkurzus
Vezeti: Szabó Réka dramaturg
Helye: KVMK pódiumterem

Előadások:

16.00
EGY DIKTÁTOR SZÜLETÉSE
(versenyelőadás)
marosvásárhelyi Yorick Stúdió
1 óra 30 perc egyben
Helye: Zsinagóga (stúdióelőadás)

19.00
EGY PIACI NAP (versenyelőadás)
Komáromi Jókai Színház
2 óra 30 perc egyben (16+)
Helye: KVMK színházterem

21.30
„EGY DARABOT A SZÍVEMBŐL”
Máté Péter-emlékkoncert
Tabáni István és zenekara
1 óra 30 perc
Helye: Várszínpad

Magyar Színházak 38. Kisvárdai Fesztiváljának napilapja:

Főszerkesztő: Ungvári Judit

Fotósok: Orosz Milán, Nagy Boglárka

Lapdizájner: Ráthonyi Ráhel Sára

Felelős kiadó: Nyakó Béla

Bővebb információk:
www.kisvarda.szinhaz.hu

Magyar Színházak 38. kisvárdai fesztiválja
2026. június 26. - július 4.

Magyar Színházak 38. Kisvárdai Fesztiváljának Támogatói:
Kulturális és Innovációs Minisztérium, Kisvárda Város Önkormányzata, Déryné Program

Médiatámogató: Friss FM Rádió, Kisvárda